

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 24 października 2014 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa A. C. przeciwko (...) Radiu – (...) w (...) Spółce Akcyjnej w Ł. o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy oddalił wniosek strony powodowej o uzupełnienie wyroku tegoż Sądu z dnia 29 września 2014 roku.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia podniesiono, iż wniosek strony powodowej o uzupełnienie wyroku wydanego w dniu 29 września 2014 roku poprzez oznaczenie w pkt. II wyroku okresu za jaki Sąd zasądził na rzecz powódki wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie nie może zostać uwzględniony, gdyż Sąd orzekł o całości roszczeń powódki sprecyzowanych przez jej pełnomocnika po zobowiązaniu Przewodniczącego Wydziału pod rygorem zwrotu pozwu i w takim kształcie, jaki był sprecyzowany przez pełnomocnika powódki.

Sąd podkreślił, iż pełnomocnik powódki wniósł o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. Następnie – po wezwaniu do usunięcia braków – określił wartość tego roszczenia (tj. jego wysokość) na kwotę 2.880,00, opierając się w wyliczeniu wysokości roszczenia na wynagrodzeniu zasadniczym powódki za sierpień 2013 roku – zastrzegając rozszerzenie powództwa. Roszczenie to ma charakter pieniężny i żądanie pozostało w kwocie przez pełnomocnika sprecyzowanej, do rozszerzenia pozwu bowiem nigdy nie doszło. Rozstrzygnięcie w punkcie II. wyroku jest dokładnym zasądzeniem tego, o co pełnomocnik wniósł. W tej sytuacji nie ma więc substratu, o który wyrok należałoby uzupełnić. Powódka wygrała bowiem sprawę w całości w zakresie roszczeń, które były przedmiotem żądania jej pełnomocnika. Żądania te zostały uwzględnione w całości, tak co do zasady, jak i wysokości oraz opisu roszczenia – zgodnego z opisem wskazanym przez pełnomocnika. Wobec tego Sąd doszedł do przekonania, iż zgodnie z brzmieniem art. 351 kpc wyrok nie może być uzupełniony, bo nie ma czego oddalić, ani o co go uzupełnić.

Wskazane orzeczenie zapadło na posiedzeniu niejawnym w składzie jednoosobowym (jeden sędzia zawodowy).

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł pełnomocnik powódki.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie:

1. przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na treść postanowienia a mianowicie:

- art. 351 kpc w zw. z art. 325 kpc polegające na bezzasadnym oddaleniu wniosku w przedmiocie uzupełnienia wyroku w kwestii dotyczącej rozstrzygnięcia o całości żądania, w sytuacji, gdy sąd orzekł jedynie o części dochodzonego przez stronę powodową żądania nie oddalając powództwa w pozostałej części;

- art. 19 § 1 i 2 kpc w zw. z art. 126¹§ 1 kpc polegające na uznaniu, iż uzupełnienie przez stronę powodową braku formalnego polegającego na oznaczeniu wartości przedmiotu sporu stanowi jednocześnie precyzyjne określenie wartości żądania,

2. przepisów prawa materialnego, a mianowicie § 2 § 5 w zw. z § 13 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie Pracy przez jego niezastosowanie w sytuacji gdy wysokość wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy winna odpowiadać wynagrodzeniu jako ekwiwalentowi za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub wynagrodzeniu urlopowemu, nie zaś wynagrodzeniu zasadniczemu.

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i dokonanie uzupełnienia wyroku poprzez dodanie pkt. 5 wyroku i orzeczenie w nim o oddaleniu powództwa w pozostałym zakresie.

Sąd Okręgowy w Łodzi, zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie jednakże z innych względów niż te, na które powołuje się skarżący.

Zgodnie z art. 378 § 1 kpc. Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji (zażalenia); w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania.

W myśl art. 379 pkt 4 i 5 kpc. nieważność postępowania zachodzi:

- jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy;

- jeżeli strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw.

Z kolei art. 351 § 1 - 3 kpc. stanowi, iż strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie wyroku następuje z urzędu - od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu. Wniosek o uzupełnienie wyroku co do zwrotu kosztów lub natychmiastowej wykonalności sąd może rozpoznać na posiedzeniu niejawnym. Orzeczenie uzupełniające wyrok zapada w postaci wyroku, chyba że uzupełnienie dotyczy wyłącznie kosztów lub natychmiastowej wykonalności.

W konsekwencji w postępowaniu o uzupełnienie wyroku (poza przypadkiem dotyczącym kosztów procesu i natychmiastowej wykonalności) wyznaczenie rozprawy jest obowiązkowe. Rozstrzygnięcie w jakimkolwiek sensie o wniosku o uzupełnienie wyroku na posiedzeniu niejawnym ze wspomnianym zastrzeżeniem powoduje nieważność postępowania. (postanow. SN 2012.03.28 II PZ 5/12 LEX nr 1168873). Tym samym postanowienie oddalające wniosek o uzupełnienie wyroku o ile nie dotyczy orzeczenia o kosztach lub rygorze natychmiastowej wykonalności, zapada na rozprawie.

Ponadto podnieść należy, iż w orzecznictwie i doktrynie dominuje stanowisko, iż jako ogólną należy przyjąć zasadę, że skoro orzeczenie uzupełniające stanowi integralną część rozstrzygnięcia w sprawie, to uzupełnienia sąd powinien dokonać w takim samym składzie, jaki był powołany do jej rozstrzygnięcia. O uzupełnieniu wyroku w zakresie kosztów procesu sąd orzeka w takim samym składzie, w jakim wydawał wyrok (uchw. SN z 12.9.1973 r., III CZP 47/73, OSN 1974, Nr 5, poz. 83). Wydaje się, że powyższą zasadę należy odnieść ogólnie do postępowania w przedmiocie uzupełnienia wyroku. A więc i ewentualne postanowienie w przedmiocie oddalenia wniosku o uzupełnienie wyroku winno zapaść w takim samym składzie jaki był powołany do rozstrzygnięcia.

Na gruncie rozpoznawanego przypadku pełnomocnik strony powodowej wniósł o uzupełnienie wyroku w zakresie orzeczenia co do meritum – wskazania okresu za jaki Sąd zasądził na rzecz powódki wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie. Wniosek o uzupełnienie wyroku nie dotyczył więc ani kosztów postępowania, ani natychmiastowej wykonalności. Bez względu więc rozstrzygnięcie w przedmiocie tego wniosku winno zapaść na rozprawie nie zaś jak w niniejszej sprawie na posiedzeniu niejawnym. Tym samym wskazane rozstrzygnięcie dotknięte jest nieważnością. Trzeba bowiem stwierdzić, że pozbawienie strony możliwości obrony swych praw polega na tym, że z powodu wadliwości procesowych sądu, będących skutkiem naruszenia konkretnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego strona nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1974 r., II CR 155/74, OSP 1975, z. 3, poz. 66; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1998 r., III CKN 34/98, Prok. i Pr. 1999, nr 5, poz. 41; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2002 r., V CKN 1057/00, LEX nr 55517). Nieważność ze względu na tę przyczynę zachodzi w szczególności w razie niezawiadomienia strony o rozprawie, co skutkowało jej nieobecnością, w przypadku rozpoznania sprawy na posiedzeniu niejawnym, gdy rozprawa jest obligatoryjna (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 1974 r., II CR 331/74, OSNC 1975, nr 5, poz. 84 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2010 r., V CSK 126/10, LEX nr 844757).

Ponadto przedmiotowe orzeczenie zapadło w składzie jednoosobowym, podczas gdy wyrok w sprawie wydał sędzia i dwóch ławników. Nieważność postępowania zachodzi w każdym wypadku, gdy skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa". (zob. uchwała SN z dnia 18 grudnia 1968 r., III CZP 119/68, OSP 1970, z. 1, poz. 4). Tym samym i z tych względów wskazane rozstrzygnięcie nie nadawało się do kontroli instancyjnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 2 kpc w zw. z w związku z art. 397 § 2 k.p.c. zaskarżone postanowienie uchylił, zniósł postępowanie w sprawie począwszy od dnia 24 października 2014 roku (tj. od chwili dokonania czynności z naruszeniem prawa powodującym nieważność) oraz przekazał sprawę do Sądowi Rejonowemu dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi jako właściwemu do jej ponownego rozpoznania.

Ponowne orzeczenie w przedmiocie wniosku strony o uzupełnienie wyroku winno zapaść po przeprowadzeniu rozprawy i w składzie ustawowo przewidzianym. Dopiero bowiem, spełnienie tych wymogów poprzez usunięcie wad wywołujących nieważność stworzy gwarancje obiektywnego rozpoznania wniosku i pozwoli na merytoryczną instancyjną kontrolę wydanego rozstrzygnięcia.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.